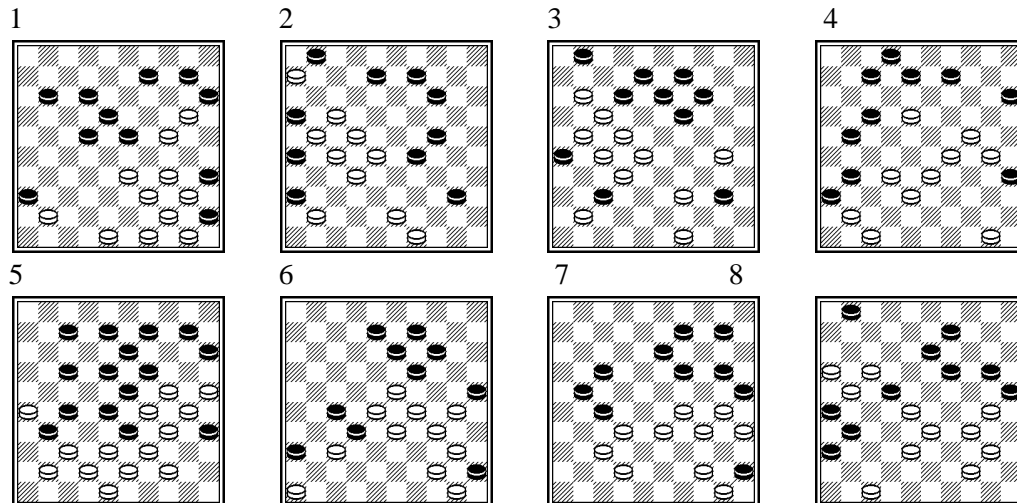

Leen op z'n Paasbest

Er zijn verschillende goede manieren om het Paasfeest te vieren. Naast mijn traditionele kerkgang op Eerste Paasdag, ga ik op Stille Zaterdag naar een Passieuitvoering van het zangkoor Capella Arnhem, waarvan ik vroeger lid was, toen ik nog behoorlijk bij stem was. Ik heb nooit zo'n behoefte gehad aan paaseieren en paashazen, maar ik gun ieder het zijne. Voor de ware damliefhebbers zijn de vrije dagen (vooral als het niet zulk mooi weer is) misschien een goede aanleiding om een paar problemen na te spelen. Ik heb mijn best gedaan, dus ik hoop dat u ervan kunt genieten.

Wit heeft in de stand van het eerste diagram kennelijk al zijn stukken naar rechts gespeeld. Na de 33-29-opening heeft hij zijn tegenstander nog wel de kans gegeven om een twee om twee naar veld 45 te nemen, maar daarna sloeg wit voortdurend rechtsaf. Voormalig staatssecretaris Teeven is daarbij vergeleken een links watje. Zwart heeft zijn troepenmacht beter verdeeld. Met zijn laatste zet speelt hij de sluwe witspeler echter in de kaart. Wit weet zijn eenzijdig beleid te rechtvaardigen met de zettenreeks **1.** 34-29; keus. **2.** 48x39; keus. **3.** 49x38; 36x47. **4.** 38-32; 47x29. **5.** 24x33; 15x24. **6.** 33-29; 24x33. **7.** 44-40; 35x44. **8.** 50x6. Het motief dat nu is ontstaan, komt niet voor in de probleemdatabase. Het is dus vermoedelijk nieuw. Zwart verliest, maar hij kiest voor een elegant einde: **8.** ...; 12-17. **9.** 6-1; 18-22. **10.** 1-6. Absoluut de enig winnende; 22-28. **11.** 6x15; 28x37. **12.** 15-47.

Met het tweede en derde probleem breng ik een hommage aan de onlangs overleden probleemgrootmeester Jaap Viergever. In de zestiger jaren ontdekte hij een motief waarin een dam het wint van vier zwarte stukken. Zoiets is weliswaar niet zeldzaam, maar het is wel apart dat de winstgang van wit van begin tot eind 'scherp' is. Hij wint slechts op één manier. Een minpuntje in mijn constructies is het feit dat in beide problemen de aanvangsstand 'verklaard' moet worden. Het is namelijk een eis dat iedere compositie te herleiden moet zijn tot een stand waarin geen van beide partijen op slag staat. In stand twee waren de laatste zetten: (24-29) 47-41 (13x24) 15-10 (5x14) Hallo: kunt u het nog volgen? Wit wint nu (m.i. toch wel fraai) door **1.** 43-38; 36x47. **2.** 49-44; 47x50. **3.** 28-23; 29x18. **4.** 22x2; 50x11. **5.** 2x49; 26x17. De zwarte dam staat ingemetseld. **6.** 27-21; 16x38. **7.** 49x1. In het motief dat nu is ontstaan, rest zwart niet veel anders dan twee stukken te offeren: 14-20. **8.** 1x15; 9-14. gedwongen. **9.** 15-42- de enige. Bij het beste tegenspel van zwart wordt de winst als volgt gerealiseerd: 17-21. **10.** 42-26; 21-27. **11.** 26-3; 14-19. **12.** 3-9; 27-32. **13.** 9-4! Alleen met deze wachzet kan wit zijn doel bereiken, de winst is nu niet moeilijk meer te vinden.

Probleem 3 kent een nog grilliger voorgeschiedenis. Ik kan geen andere standverklaring vinden dan de laatste zetten 15-10 (14-19) 31-27 (5x14) 48-43 (42x31) 43x32 (31-37). Nu wint wit door: **1.** 11-6;

37x46. **2.** 49-44; 40x49. **3.** 22-18; 13x44. **4.** 30-24; 46x11. **5.** 24x2; 26x17. **6.** 2x16; 49x21. **7.** 16x1, enz. Het gesol met de zwarte dammen in deze compositie was me wel een kluchtige standverklaring waard.

De vierde stand ziet er (voor mijn doen) tamelijk rustig uit. Wit begint met een dwangslag; **1.** 18-13; 9x18 gedwongen. **2.** 47-42; 36x47. Nu volgen er een paar meerslagen: **3.** 32-27; 21x43. **4.** 29-23; de mooiste zet van het probleem; 47x20. **5.** 23x3; 35x24. **6.** 3x1. Na het afnemen van de dam door (2-7,15x24) blijft er met 50-44 een oppositiestand over.

Probleem 5 is verreweg de grootste van het stel. Het laat leuk slagwerk zien en er wordt met de zwarte dammen gesold op een manier waarvan ze in Guantanamo nog iets kunnen leren. Oplossing: **1.** 37-32; 28x46. **2.** 39x28; 23x32. **3.** 26x28. Het is een geweldig gedrang rond veld 28; 46x23. **4.** 41-37; 23x41. Die dam pendelt maar heen en weer. **5.** 29-23; 18x49. **6.** 38-32; 49x20. **7.** 32x5; 35x24. **8.** 25x23; 41x19. **9.** 5x1; 13-18. **10.** 1x20; 15x24. **11.** 48-43. Het is niet goed om schijf 41 in de beginstand op 47 te zetten. Dan zouden de zetten 29-23 en 47-41 verwisselbaar zijn. De eerste zet mag dan, zoals we dat vroeger noemden 'oneconomisch' zijn, maar een zettenverwisseling is een grotere zonde. Waarschijnlijk zullen de lezers dit wel het meest interessante probleem van deze serie vinden.

Ook van probleem 6 moet de voorgeschiedenis vermeld worden, maar die is minder barok dan die van de nummers 2 en 3. De voorafgaande zetten waren 26-21 (27-32) 39-33 (16x27). Het kan misschien beter voor zwart, maar heel erg onlogisch zijn de zetten toch niet. Wit wint, met op de beslissende momenten dank aan de meerslagregel, door **1.** 46-41; 36x47. **2.** 40-35; 32x41. **3.** 29-24; 47x49. **4.** 23-18; 13x33. **5.** 24x4; 25x34. **6.** 4x40; 45x34. **7.** 50-44; 49x40. **8.** 35x44. Rechttoe rechtaan.

Probleem 7 lijkt het meest van al deze standen op een partij. Aan u dus de taak om de oplossing vanaf het blad te vinden. Mocht dit teveel gevraagd zijn, dan volgt hier de oplossing, waarin andermaal de meerslagregel cruciaal is. **1.** 37-31; 27x47. **2.** 31-27; 21x32. **3.** 29-23! 47x49. **4.** 23x3; 25x34. **5.** 3x40; 45x34. **6.** 50-44; 49x40. **7.** 35x44. Dit probleem is duidelijk ontstaan naar aanleiding van de vorige. Die was misschien problematischer, deze is natuurlijker. Het is maar waar u de voorkeur aan geeft.

Het laatste probleem is een broertje of zusje van de twee vorige. Toch is deze waarschijnlijk iets lastiger vanaf het diagram te volgen. Wit wint door **1.** 40-35; 22x11. **2.** 16x7; keus. **3.** 33-29; keus. **4.** 28-22; 17x28. **5.** 29-23; 47x49. Dezelfde slag met de dam als bij zijn voorgangers. **6.** 23x3; 25x34. **7.** 3x44; 49x40. **8.** 35x44.

Fijne Paasdagen toegewenst.

